

MADOCSA KÖZSÉG POLGÁRMESTERE

**Madocsa Község Önkormányzata Képviselő-testületének hatáskörét gyakorló
Madocsa Község Polgármestere
46/2021. (V.17.) határozata
az önkormányzat 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló
átfogó értékelés elfogadásáról**

A veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet alapján a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány (a továbbiakban: koronavírus-világjárvány) következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja, mely jogköröm alapján a következő határozatot adom ki:

Madocsa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete hatáskörét gyakorló Madocsa Község Polgármestereként a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdésében foglalt feladatkörömben eljárva megismertem a gyermekjóléti szolgálat és a jegyzői gyámhatóság éves munkájáról szóló „átfogó értékelés az önkormányzat 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról” szóló beszámolót és azt jelen határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadom.

Határidő: a Tolna Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály értesítése 2021. május 31-ig

Felelős: Baksa Ferenc polgármester

Baksa Ferenc
polgármester

**Madocsa Község Önkormányzata Képviselő-testületének hatáskörét gyakorló
Madocsa Község Polgármestere
az önkormányzat 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló
átfogó értékelés elfogadásáról
szóló 46/2021. (V.17.) határozata
indokolása**

I. Általános indokolás

A veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet alapján a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány (a továbbiakban: koronavírus-világjárvány) következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése szerint a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

II. Részletes indokolás

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete határozza meg a tartalmi követelményeket a települési önkormányzat és a megyei kirendeltség számára, a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében előírt átfogó értékelés elkészítéséhez:

I. A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),

MADOCSA KÖZSÉG POLGÁRMESTERE

- gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

4-5.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

8. A bűnprevenziós program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

II. A megyei kirendeltség által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei *

1. A megyei kirendeltség által fenntartott, szakellátást (esetleg alapellátást) nyújtó intézményhálózat bemutatása, különös tekintettel a Gyvt.-ben előírtak teljesítésére.

2. Ellátásban részesülők száma, korcsoportok szerinti megoszlása, tendenciák.

3. Változások az ellátás feltételeiben (személyi, tárgyi, elhelyezési feltételek).

4. A felügyeleti szervek által végzett gyermekvédelmi szakmai ellenőrzések tapasztalatainak bemutatása.

5. Jövőre vonatkozó célok, javaslatok, elképzelések (milyen típusú intézmények kialakítására, átalakítására, fejlesztésére lenne szükség a gyermekek szükségletei alapján, milyen területeken tervezik bevonni a civil szervezeteket a szakellátás feladatainak ellátásába).

Baksa Ferenc
polgármester

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS MADOCSA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK 2020. ÉVBEN VÉGZETT GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRÓL

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. §. (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít. Az értékelést – a képviselő-testület általi megtárgyalását követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak.

A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított 30 napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé, amely 60 napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja a gyámhivatalt.

Az éves értékelés a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú mellékletében foglalt tartalmi követelményeknek megfelelően készült, és magában foglalja a gyermekjóléti szolgálat éves munkáját is.

A Gyvt. szabályozza a gyermekek védelmének rendszerét.

A települési önkormányzat feladata a gyermekvédelem helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, illetékességi területén élő gyermekek ellátásának megszervezése.

1. A település demográfiai mutatói

A település lakosság száma a KSH adatai alapján: 1.921 fő. Az érvényes lakóhellyel és tartózkodási hellyel rendelkezők száma 1.917 fő, amelyből a férfiak száma 933, a nőké 984, az aktív korú lakosság (18-62 év között) 1.185 fő, míg a nem aktív korúak száma 732. Továbbra is a születések száma jóval elmarad a halálozások számától. A munkanélküliség 30 fő, a település aktív korú lakosságának 1,6 %-át érinti.

A 0-18 éves korosztály létszámának alakulása:

A 0 – 18 évesek száma összesen 372 fő, ebből

- 0 – 3 éves	96 fő
- 4 – 6 éves	67 fő
- 7 – 14 éves	119 fő
- 15 – 18 éves	90 fő

Az előző évhez képest a 0-18 évesek száma csökkent a tavalyi 381 fővel szemben. 2020-ban 28 gyermek született, ez szinte megegyezik a 2019-es 29 fő születésszámmal.

A korábbi évek csökkenő gyermeklétszáma problémát jelentett az iskolai osztálylétszámok tekintetében. A gyermekek és családjaik helyben tartása érdekében a fenntartás más lehetőségéről kellett gondolkodni, melynek eredményeként 2017. szeptember 1. napjától az iskolát az állam helyett a helyi református egyházközség működteti. Remélhetőleg az egyházi fenntartás nem csak az osztályok megmaradására jelent megoldást, hanem a gyermekek tanítására és egyházi értékek szerinti neveltetésére is pozitív hatással lesz.

Régóta probléma a településen, hogy az általános iskola befejezése után a fiatalok vidéken folytatják tanulmányaikat (középfokú, felsőfokú), majd sokan nem jönnek vissza ide letelepedni, mert munkahelyet távolabb találnak. A közelben csak Pakson vagy Dunaújvárosban van esélyük elhelyezkedni, Madocsán csak néhány fő tud munkát vállalni.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

2020. évi gyámhatósági munka

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006.(XII.23.) Korm. rendelet részletesen szabályozza, hogy a gyámügyi igazgatási ügyekben ki jogosult eljárni.

Gyámügyi igazgatási ügyekben első fokon jár el 2020-ban:

- a települési önkormányzat jegyzője,
- és a járási hivatal gyámhivatala.

A települési önkormányzat jegyzőjének feladat- és hatásköre 2020-ban:

- gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít,
- megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,
- megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének fennállását,
- ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat.

A jegyző feladat- és hatásköre 2013. január 1-től nagyobb részben átkerült a járási gyámhivatalhoz. Madocsa a Tolna Megyei Kormányhivatal Paksi Járási Hivatala Hatósági és Gyámügyi Osztályához tartozik.

Madocsán a jegyző hatáskörébe utalt gyámügyi feladatokat egy fő középiskolai végzettségű ügyintéző látja el.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Abban a családban, ahol az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a jogszabályi mértéket, a kiskorúakat és a nappali tagozaton iskolai tanulmányokat folytató nagykorúakat rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben kell részesíteni. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a jegyző egy évre állapítja meg.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 21 kiskorú gyermek részesült 8 családban, nagykorú gyermek nem nyújtott be ez irányú kérelmet 2020-ban. Elutasított kérelem nem volt. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül nincs halmozottan hátrányos helyzetű, azon kívül 1 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek van a településen.

A kedvezményre jogosultak a 2019. évi Erzsébet-utalvány formájában, természetbeni ellátásként nyújtott támogatást összesen **246.000 Ft** értékben pénzbeli támogatásként kapták meg 2020-ban.

Gyermekvédelmi támogatás

Az önkormányzatok által biztosított ellátás elnevezése **települési támogatás** lett 2015. március 1-jétől. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, önkormányzati rendeletben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Egyetlen feltétel, hogy rendkívüli települési támogatásra vonatkozó jogosultságot a Képviselő-testületnek kötelező rendeletben szabályozni, ezen felül bármilyen támogatási forma megállapítható az önkormányzat lehetőségeinek függvényében. Madocsa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermekekre nézve, a kötelező rendkívüli települési támogatáson felül babakelengye támogatást állapított meg.

2020-ban gyermekekre tekintettel 6 esetben nyújtottak be rendkívüli települési támogatás iránti kérelmet, az érintett gyermekek száma 18 fő. A kérelmezők valamennyien részesültek támogatásban összesen 109.558 Ft összegben, 4 esetben természetben került sor a juttatásra 89.558 Ft értékben. Elutasításra nem került sor. Jellemzően ugyanazok a családok kérelmezik évről-évre a támogatást.

Babakelengye támogatást 8 újszülöttre nézve állapítottunk meg összesen 160.000 Ft összegben.

Egyéb önkormányzati támogatás

Az Önkormányzat 2020 decemberében a hagyományok szerint minden óvodás (65 fő) és iskolás (115 fő) gyermeknek télapó csomagot ajándékozott 1000 Ft/fő, összesen 180.000 Ft értékben.

Gyermekétkeztetésre vonatkozó adatok

Az önkormányzat a gyermekek napközbeni étkeztetését vállalkozó bevonásával biztosítja.

2015. szeptember 1. napjától jelentős változás következett be a gyermekétkeztetés területén, a folyamat jelenleg is tart. Az óvodáskorú gyermekek jelentős része ingyen étkezik, mivel az állam biztosítja az ellátásukat.

Az óvodások száma 65 fő. Ebből: 65 fő étkező, 11 gyermek után fizetnek az étkezésért, 54 gyermek ingyen étkezik.

Az általános iskolások létszáma 2020. december 31-én 115 fő, amely kis mértékű növekedést mutat a 2019. december 31-i állapot szerinti 112 főhöz képest. A 115 főből 112 gyermek vett részt a közétkeztetésben az alábbiak szerint:

- 100 %-os támogatásban részesül 9 fő, ebből
 - nevelésbe vett 1 fő
 - rendszeres gyermekvéd.tám. 8 fő
- 50 %-os támogatásban részesül 46 fő, ebből
 - nagycsaládos 35 fő
 - tartós beteg 11 fő
- teljes árat fizet 57 fő

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:***A jelzőrendszer 2020. évi működésének áttekintése***

Madocsa Község Önkormányzata a településen élő gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését 2005. április 1. óta a Dunaföldvár és Környéke Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Alapszolgáltatási Központtal való kistérségi társulás keretében, gyermekjóléti szolgáltatás útján szervezte meg 2016 december 31-ig. 2017. január 1-től a társulás megszűnt Dunaföldvárral, és a Bölskei Közös Önkormányzati Hivatal alá került a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (a továbbiakban: Szolgálat).

A gyermekek és családok kiemelt támogatása érdekében a 2016. évtől átstrukturálódott az eddigi alapszolgáltatási rendszer és integrált szervezeti egységek gondoskodnak a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások együttes biztosításáról. Két új intézményi forma jött létre: a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése.

A hatósági intézkedések – ezen belül pl. a védelembe vétel, megelőző pártfogás, családba fogadás, nevelésbe vétel – a nevelésbe vett gyermekek családjával való kapcsolattartás, pártfogó felügyelet alá került gyerekekkel való kapcsolattartás, mint feladat, átkerült a Paksi Gyermekjóléti Központ (a továbbiakban: Központ) esetmenedzseréhez. A helyi családsegítő az esetmenedzserrel együttműködve végzi ezen feladatok ellátását.

Az együttműködés fejlesztése és a munka eredményessége érdekében az előző családsegítő munkatárs egy jól működő személyes kapcsolatot épített ki a jelzőrendszer tagjaival. Előnyt élvez abban a település, hogy kisebb a közösség, gyorsabban történnek a reagálások és a személyes kontaktok is gyakoribbak.

Családsegítés keretében biztosítani kell: szociális, életvezetési, mentálhigiénés tanácsadást, családgondozást, a veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működtetését, közösségfejlesztő, egyéni, csoportos terápiás programokat és szolgáltatásokat. A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek

felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A Szolgálat működteti az **észlelő- és jelzőrendszert**, amely optimális esetben lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását. A jelzőrendszer működtetése az esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon, a jelzések fogadásán, a szolgálat családsegítőjének intézkedéseiben realizálódik.

A jelzőrendszer csak akkor működhet jól, ha minden, a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó intézmény munkatársa a hozzá tartozó gyermekeket, azok családját ismeri, a veszélyeztetettség gyanújának észlelésekor saját kompetenciahatárain belül intézkedik és/vagy jelez a Szolgálat felé.

A veszélyeztetettség olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi, illetve erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

A **jelzőrendszer tagjaként** a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el az alábbi intézmények:

- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- c) a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,
- d) a rendőrség,
- e) az ügyészség,
- f) a bíróság,
- g) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- k) a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság,
- l) a javítóintézet,
- m) a gyermekjogi képviselő,
- n) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- o) az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,
- p) a települési önkormányzat jegyzője,
- q) a büntetés-végrehajtási intézet,
- r) a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.

A felsorolt intézmények, illetve a törvény által nevesítettek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetése esetén a Szolgálatnál, illetve kötelesek hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása, vagy más veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Együttműködésre a törvény kötelez. A veszélyeztetettség időbeli felismerésére kell elsődlegesen működtetni a jelzőrendszert, ennek keretében kell figyelemmel kísérni a következőket:

➤ Kiemelten súlyos problémák:

- éhezés, nem megfelelő táplálkozás,
- fizikai bántalmazás a családban,
- pszichés bántalmazás a családban,
- a gyermek szexuális zaklatása,
- felügyeletnélküliség (életkortól és belátási képességtől függően),
- elhanyagolás, gondozatlanság,
- alkohelizáló, drogfogyasztó gyermek,

- hajléktalanság, nem megfelelő lakáskörülmények, tartósan súlyos egészségügyi probléma (pl. TBC),
 - gyermekkorú várandóssága.
- Súlyos problémák:
- családon kívüli ideiglenes elhelyezés,
 - megállapított szenvedélybetegség a családban,
 - antiszociális, kriminalizálódó baráti kör,
 - csavargás,
 - szülői ház engedély nélküli elhagyása,
 - három éves kor felett nem szobatiszta a gyermek (nincs szervi probléma, társulnak más környezeti, nevelési hatások),
 - megkésett beszédfejlődés (pl. trauma hatására),
 - gyermek rendellenes fejlődése,
 - értelmi fogyatékos szülő a családban, valamely szülő tartós pszichiátriai kezelése, vagy ennek elhanyagolása,
 - köznevelési intézményből való indokolatlan hiányzás (16. életév alatt),
 - szabálysértési intézkedés, büntetőeljárás kiskorú gyermekkel és együtt élő családtaggal szemben,
 - alacsony jövedelmi viszonyok,
 - konfliktusos válás, elhúzódo gyermeknevelési per,
 - lakhatási probléma,
 - tartós munkanélküliség,
 - alacsony szocioökonómiai státusz,
 - alulképzettség,
 - egészségügyi, mentális probléma.

A jelzőrendszer tagjai jelzési kötelezettségüknek **írásban** kötelesek eleget tenni, krízishelyzet esetén utólag. Az ilyen módon jelzett problémára a Szolgálat az általa tett intézkedésről írásban tájékoztatja a jelzést tevőt.

A Szolgálat családsegítője a jelzés fogadását követően a helyszínen győződik meg a probléma jellegéről, majd a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodóan intézkedik.

A Szolgálat munkatársa folyamatos kapcsolatot tart a **helyi óvodával, iskolával**, illetve **vidéki iskolákkal**. Az óvónők, tanítónők, tanárok jelzik az aktuálisan tapasztalt vagy észlelt problémákat. 2020-tól iskolai, óvodai szociális munkás jár ki a nevelési, oktatási intézményekbe, akivel a családsegítő is szorosan együttműködik. Az oktatási intézménybe járó gyermekek közül csak egy gyermek esetében volt, a vidéki intézménybe járók közül pedig nem volt olyan tanköteles korú a 2020. év folyamán, akinél igazolatlan mulasztásai miatt indokolt lett volna a védelembe vételi eljárás kezdeményezése.

Az intézmény dolgozói igyekeznek az általuk tapasztalt problémákat a szülővel közösen megoldani, megbeszélni. Ugyanakkor a munkájuk során tapasztalt veszélyeztető tényezőkről tájékoztatják a családsegítőt. A vidéki iskolákat írásban keresi meg a családsegítő a féléves helyzetértékelések előtt. Ezen feljegyzés segítségével hívható az alapellátás, illetve a védelembe vétel felülvizsgálata, vagy más hatósági intézkedés alkalmával.

A helyi óvodába 5 alapellátott gyermek járt 2020-ban, védelembe vett gyermek nem volt, a helyi iskolába 4 alapellátott és 1 védelembe vett, vidéki iskolába 1 alapellátott és 1 védelembe vett gyermek járt 2020-ban.

A **területi védőnővel** a családsegítő kapcsolattartása folyamatos, probléma felmerülése, jelzése esetén történik vele az esetmegbeszélés. Ezek során elsődlegesen az alapellátott, illetve védelembe vett gyermekek helyzetét, valamint a további szükséges teendőket beszéljük meg.

2020. év január 1-től 86 személyt látott el a Szolgálat, ez 27 családot foglal magába, ebből madocsai lakos 29 fő volt, 10 család. Az év során védelembe vételre nem került sor. Abban az esetben tesz védelembe vételi javaslatot a családsegítő, ha a gyermeket érintő közvetlen és súlyos veszélyeztetettséget észlel, (pl. családon belüli erőszak), erről a Központot is tájékoztatja. Végül a tényleges javaslatot a Központ esetmenedzsere teszi meg.

Madocsai lakossal kapcsolatban a tavalyi évben 9 jelzés érkezett, 6 esetben a családról érkezett kiskorú felügyeletét/gondozását érintő probléma jelző, 2 esetben higiénés problémák miatt érkezett jelzés, 1 gyermeknél pedig iskolai tankötelezettség nem teljesítése miatt érkezett jelzés.

Az **esetmegbeszélések** alakulása: 2020-ban nem volt a Covid 19 járvány kapcsán hozott korlátozások miatt.

Résztvevők	száma
Osztályfőnök, esetmenedzser, klinikai szakpszichológus, iskolai szociális segítő, védőnő, házi gyermekorvos	0

Az **esetkonferenciákon** az adott család helyzetének megbeszélése, a szükséges intézkedésekre történő javaslatétel zajlik. Eszkonferenciát a 2020-es évben szintén a Covid 19 járvány miatt nem kezdeményeztek.

A jelzést küldő szervek:

- 3 probléma jelző védőnői szolgálatról
- 2 probléma jelző a helyi általános iskola részéről
- 1 probléma jelző a helyi óvoda részéről
- 1 probléma jelző az iskolai védőnő részéről
- 1 probléma jelző vidéki szakközépiskola részéről
- 1 probléma jelző Szekszárdi Balassa János Kórház kórházi szociális munkástól

A rendőrségtől jelzés nem érkezett.

Intézkedések a jelzések nyomán:

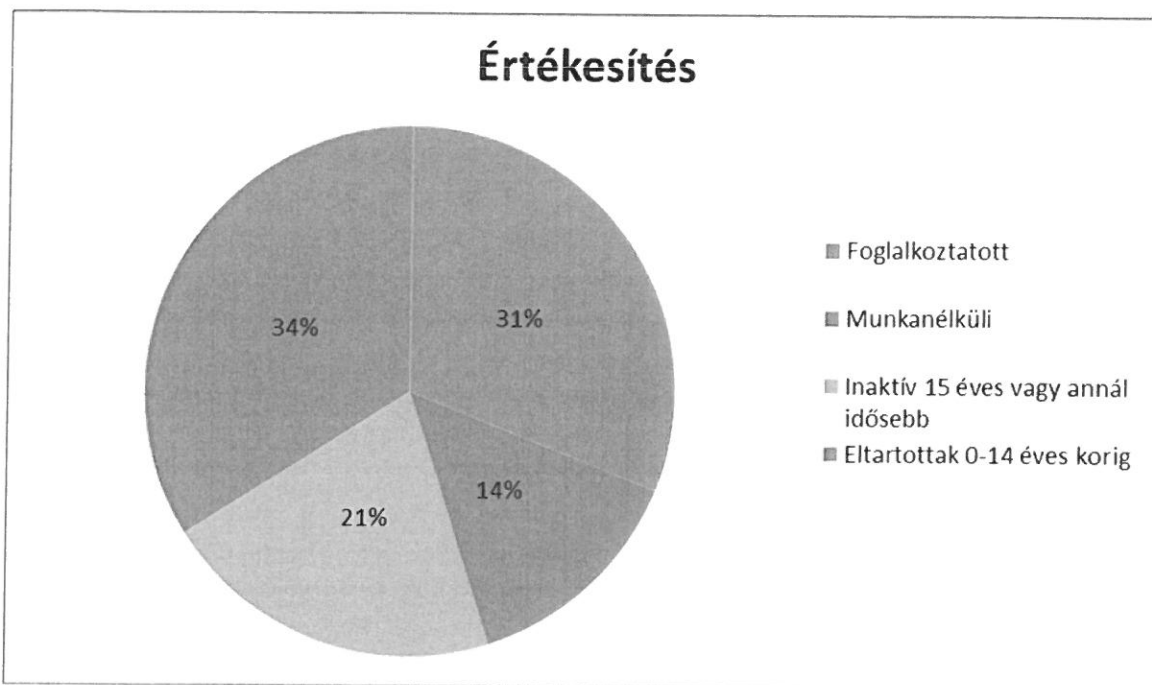
- 2 gyermek alapellátásba vétele
- 3 gyermek közvetítése a Központ pszichológusához
- 3 esetben az érintett szakemberekkel való kapcsolatfelvétel, folyamatos konzultáció
- 1 esetben a szociális ellátások, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás kezdeményezése.

A jelzések mennyiségében nem történt változás a 2019-es évről a 2020-as évre. A jelzőrendszer jól működik.

Az írásbeli jelzések beérkezését követően minden esetben írásban értesítette a Szolgálat a jelzést tevőt az általa kezdeményezett intézkedésekről.

A szolgálatnál igénybe vevő személyek száma nem és korcsoport szerint:

Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62	Összesen
Férfi	1	3	3	1	1	1	3	2	0	15
Nő	1	1	1	3	2	3	3	0	0	14

Foglalkoztatottak: 9 fő 31%

Munkanélküli: 4 fő 14 %

Inaktív: 6 fő 21 %, ebből 6 fő 15 éves vagy annál idősebb tanuló

Eltartottak 0-14 éves korig: 10 fő 34%

Szakmai tevékenység:

Megnevezés	
Információnyújtás	10
Ügyintézéshez segítségnyújtás	25
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez	3
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz	3
Esetmegbeszélés	0
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	0
Családlátogatás	273

Összefoglaló adatok a jelzőrendszer, és a család- és gyermekjóléti feladatellátással kapcsolatosan 2020-ban:

Jelzések:	
Egészségügyi Szolgáltató	5
Civil személy	0
Köznevelési intézmény	4
Összes jelzés	9
Esetkonferencia	0
Esetmegbeszélés	0
Szakmaközi megbeszélés	0
Alapellátott összesen (2020 év folyamán)	10
Új	1

Megszűnt	17
Védelembe került	-
Alapellátott 2020.12.31.-én	11
Védelembe vett (2020 év folyamán)	3
Új	2
Megszűnt	2
Védelembe vett 2020.12.31.-én	3
Szakellátásba helyezett	
Családba fogadás	
Igazolatlan hiányzó	1
Nevelési Tanácsadóhoz irányítás	
Pszichológushoz	1
Egyéni esetkezelés	
Egyéb juttatás	
Pénzbeli	3
Természetbeni	
Adományközvetítés	10

A család- és gyermekjóléti alapellátási formák áttekintése

A **gyermekjóléti szolgáltatás** olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amelynek *célja* a gyermekek testi-lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megszüntetése, a családból történő kiemelés megelőzése, valamint a családból kikerült gyermekek visszahelyezésének elősegítése. Mindezek figyelembe vételével az alábbi feladatok tartoznak a gyermekjóléti szolgáltatás keretébe:

- A.) A gyermek testi-lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése
- B.) A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése
- C.) A kialakult veszélyhelyzet megszüntetése
- D.) A kiemelt gyermek családba történő visszahelyezésének elősegítése
- E.) A gyermekek napközbeni ellátásának figyelemmel kísérése.

A.) A családban történő nevelkedés elősegítése érdekében:

- **A családok tájékoztatása a gyermeki jogokról, és a gyermek fejlődését biztosító szociális támogatásokról**
A gyermekjóléti szolgáltatásokról készített tájékoztatásunkat a gyermekintézmények, az Egészségügyi Centrum, egészségügyi intézmények, valamint a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláin kifüggesztettük.
- **Tanácsadás** a nevelési, egészségügyi, családtervezési, mentálhigiénés és szenvedélybeteg problémával a szolgálathoz forduló személyek részére, illetve ezen problémák megoldásához való hozzájárulás elősegítése, megszervezése. A helyi Szolgálathoz legfőképpen ügyintézővel kapcsolatos kérdésekkel, mentálhigiénés, illetve gyermeknevelési problémákkal fordulnak a kliensek.
A speciális végzettséget, illetve a Szolgálat kompetenciáját meghaladó kérdésekben a gyermeket, illetve a szülőjét a családsegítő a probléma jellegének megfelelő szakemberhez továbbirányítja, számára időpontot egyeztet, az időpontról értesíteti a családot. Szám szerint ezen tevékenység a következőképpen alakult a 2020. év folyamán:
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez: 4 fő.
- A szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása. Válsághelyzetben levő várandós nem került gondozásba a Szolgálatnál.

képzésben való részvételük vagy egyéb ok miatt a napközbeni ellátásról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

- akinek a fejlődése érdekében napközbeni ellátásra van szüksége,
 - akit egyedülálló személy nevel,
 - akit időskorú személy nevel,
 - akivel együtt a családban három vagy több gyermek nevelődik,
 - akinek szülője, gondozója szociális helyzete miatt nem tud megfelelően gondoskodni az ellátásáról.
- A családtámogatási törvény, illetve a vonatkozó rendelet változásával a három vagy több gyermeket nevelők esetében, amennyiben a család élt a gyermeknevelési támogatás, mint pénzügyi támogatás lehetőségével, nem vehette igénybe öt óránál hosszabb napi időszakban a napközbeni ellátásokat. Eszerint a családnak a gyermek tényleges felügyeletéről, neveléséről a délutáni órákban is gondoskodni kellett. Több szülő választotta ennek következtében azt, hogy ebéd után hazaviszik az adott intézményből a gyermeket.
 - A településen a napközbeni ellátást az **óvoda**, az általános iskolás korú gyermekek számára rendelkezésre álló napközi, illetve **tanulószo**ba látja el.
 - Az **óvodai nevelés** terén a védelembe vett gyermekek számára megállapítható magatartási szabályként az óvoda kötelező látogatása. A **cél** az lenne, hogy azok a gyermekek, akik jelentős szocializációs hátránnyal indulnak az életük első néhány évében, az óvoda segítségével ezt a lemaradást behozzák, hogy iskolakezdetkor az esélyük a követelmények elsajátítására jobb legyen.

A jelzőrendszer tagjainak együttműködése sok esetben megelőzheti a gyermekek veszélyeztetettségének kialakulását, vagy a már fennálló veszélyeztetettség megszüntetését. Az időben történő segítő együttműködés így hozzájárul a krízisek megoldásához, a családban történő egészséges nevelkedéshez.

A **családsegítés** szociális felderítő és jelzőszolgálatot lát el prevencióval. Közreműködik a kliens családi gondjainak rendezésében, az életvitelét rendszeresen befolyásoló okok feltárásában, illetve megszüntetésében, mentális problémáinak megoldásában. Életvezetési és egyéb tanácsokat, tájékoztatást ad a szociális, a családtámogatási, a társadalombiztosítási ellátások formáiról, az ellátáshoz való hozzájutás módjáról. Speciális támogató, önszervező csoportokat szervez, működésüket segíti. Együttműködik más – elsősorban helyi – intézményekkel, szervezetekkel.

Gyermekek napközbeni ellátása

Madocsa Község Önkormányzata a Gyvt. 41. § (3) bekezdésében meghatározott napközbeni ellátásának formáit (bölcsődei ellátás, napközbeni gyermekfelügyelet, és alternatív napközbeni ellátás) nem működteti.

Bár az óvodai foglalkozás és az iskolai napközi nem gyermekjóléti napközbeni ellátási forma, mégis megemlítené, hogy a településen a 3 éven felüli gyermekek részére az óvodában 3 csoport működik. Az általános iskola 1-4. évfolyamán 47 gyermek napközis, az 5-8. évfolyamon a tanulószobát a 2019/2020-as tanévben 19 diák vette igénybe.

A 3 év alatti gyermekek napközbeni elhelyezése érdekében mini bölcsődét szeretnénk létrehozni az óvoda udvarán lévő üresen álló épületből, amely korábban már helyet adott egy óvodai csoportnak. A mini bölcsőde nyitásának tervezett időpontja 2021. szeptember 1.

Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozására együttműködési megállapodást kötött az önkormányzat a paksi helyettes szülői hálózattal 1999-ben.

- **Szabadidős program szervezése**
A családsegítő a Bölcskén tartott gyermekprogramokba próbálta bevinni a madocsai gondozott gyerekeket.
- **Hivatalos ügyek intézésének segítése**
2020-ban a forgalmi napló adatai szerint 46 esetben adott segítséget a családsegítő hivatalos ügyek intézéséhez.

B.) A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése

- A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében észlelő- és jelzőrendszert működtet a Szolgálat, ennek bemutatására került sor a fentiekben.
- Fontosnak tartjuk, hogy a tanköteles korú gyermekek rendszeresen járjanak iskolába. A helyi közoktatási intézményből 1 esetben érkezett jelzés fiatalkorú igazolatlan hiányzása kapcsán.
- A helyi óvodában nem volt olyan tanköteles korú gyermek, aki igazolatlanul hiányzott volna.
- Vidéki közoktatási intézményből 4 esetben érkezett jelzés fiatalkorú igazolatlan hiányzása kapcsán.

C.) A kialakult veszélyhelyzet megszüntetése

- A kialakult veszélyhelyzet megszüntetése érdekében **családgondozást** végez a Szolgálat munkatársa. Ezen tevékenységének célja, hogy a szociális munka eszközeivel segítse a családban kialakult működési zavar leküzdését, a konfliktusok megoldását. A családgondozás színtere a gondozott személy lakása.
- A **védelembé vett** gyermekek családjait az esetmenedzserrel a megbeszéltek szerint, az alapellátás keretein belül gondozottakat pedig a cselekvési tervben leírtak szerint látogatja a családsegítő. A Szolgálatnál gondozásban álló családokkal, személyekkel éves szinten átlagosan havi 3 alkalommal kell a kapcsolatot valamilyen formában (családlátogatás, Szolgálatnál történő találkozás, telefon) tartania. A gondozásban lévő gyermekek közül néhányan nemcsak otthonukban, hanem a Szolgálatnál is találkoznak a családsegítővel, egyéni beszélgetés céljából. Ez néhány gyermeknél a fokozott kontroll megvalósítása miatt vált szükségessé.
- **Szenvedélybeteg** kiskorú gondozása nem történt 2020. évben.
- **Alapellátásban** a 2020-as év folyamán összesen 10 gyermek volt.
- **Védelembé vétel** alatt összesen 2 család 2 gyermeke állt 2020-ban.

D.) A kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

- A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében a családgondozás biztosítása a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, illetve javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához. Ezt a feladatot a Paksi Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere vette át, de a családsegítő ebben segítséget nyújt, együttműködik az esetmenedzserrel.
- Utógondozás nem volt 2020-ban.
- Ideiglenes hatályú elhelyezés nem volt.

E.) A gyermekek napközbeni ellátása

- A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkoruknak megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását, étkeztetését kell megszervezni azoknak a gyermekeknek, akiknek szülei vagy gondozói munkavégzésük, betegségük,

4-5. a Gyer. 10. számú mellékletében hatályon kívül helyezve

6. Felügyeleti szerv által tartott szakmai ellenőrzés tapasztalatai, megállapításai

A felügyeleti szerv 2020. évben ellenőrzést nem tartott a gyámügyi igazgatás, illetve a gyermekjóléti szolgáltatások kapcsán.

7. A gyermekvédelemhez kapcsolódó feladatok, jövőre vonatkozó javaslatok

- a településen élő gyermekek, családok problémáira elsősorban helyben kell megoldást keresni, ezért továbbra is cél a veszélyeztetettség megelőzése, az okok feltárása és megszüntetése, ennek érdekében az erős jelzőrendszer fenntartása, az információk gyors áramoltatása a jelzőrendszer tagjai között,
- a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátása érdekében mini bölcsőde kialakítása,
- a gyermekjóléti szolgálat fenntartása, rendszeres családlátogatások, a szülők nevelési tevékenységének segítése,
- az eddig jól működő programok folytatása,
- a szabadidő hasznos eltöltésére még több program, táborok szervezése, ebben a pedagógusok, civil szervezetek még nagyobb szerepvállalása,
- közbiztonságot növelő térfigyelő rendszer kiépítése a gyermekek védelmében is (erre Madocsa Község Önkormányzata elnyert egy pályázatot, amelynek megvalósítása 2021. évben várható),
- tájékoztató programok szervezése az internet veszélyeiről.

8. Bűnmegelőzési program

A település közbiztonságáért, mint hivatalos szerv, a Paksi Rendőrkapitányság, ezen belül a Dunaföldvári Rendőrőrs felel. Madocsa Község Önkormányzata a korábbi években a bűnmegelőzési és közbiztonsági feladatait Dunaföldvár, Bölcske településekkel közösen, mikrotérségi társulás keretében látta el. A mikrotérségi társulás ugyan megszűnt, de a települések továbbra is fontosnak tartják az együttműködést, és a közös munkát tovább folytatják. A települések célul tűzték ki, hogy közigazgatási területükön mérsékelni kívánják a bűncselekményeket előidéző okokat és azok hatását, megelőző tevékenység fokozásával csökkenteni szeretnék a veszélyhelyzeteket.

A település rendelkezik bűnmegelőzési koncepcióval, mely feladatai között az idősök és egyedülállók fokozott védelme és prevenciók felvilágosítása mellett hangsúlyt fektet a fiatalok problémáinak megoldására, megelőzésére. Az iskolában működő DADA program keretében a rendőrségtől alkalmanként szakember vett részt az osztályfőnöki órákon a gyermekek tájékoztatására, a gyermekek részéről felmerülő kérdések szakszerű megválaszolására. Emellett a felsőtagozatos diákok számára egészségtan óra is szerepel a tanrendben, melynek szintén része a fenti program. A rendőrség egy-egy osztályfőnöki óra keretében az éppen aktuális problémákról is tart előadást egy-egy fontos témában.

A bűnmegelőzés szempontjából fontos, hogy a községben a körzeti megbízott mellett polgárőrség is működik. Feladataik közé elsősorban a rendezvények biztosítása, a rendőrséggel történő közös ellenőrzések tartoznak, ezentúl közreműködnek a gyermekek iskolába történő közlekedésének felügyeletében.

Talán a fenti intézkedéseknek köszönhető, de 2020. évben kiskorú vagy fiatalos gyermek által, illetve azok sérelmére elkövetett szabálysértés, bűncselekmény nem volt.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A tanítási évben az iskolán belüli szabadidős programok között említhetők a különböző szakkörök, délutáni foglalkozások.

A külsős szervezetek közül a Madocsa Református Egyházközség által szervezett szabadidős programokat kell kiemelni: nyári táborozás, kirándulás, családi nap.

2020-ban a gyermekeket is érintő községi szintű rendezvény volt a nemzetközi fűvós fesztivál, de kizárólag a gyerekeket célzó óvodai szüreti mulatság is zajlott a településen.

A Madocsa Könyvtári, Információs és Közösségi Hely különböző foglalkozásokat és előadásokat tartott gyerekeknek, családoknak és felnőtteknek. Angol nyelvi foglalkozás heti rendszerességgel keddenként 3*45 percesek (januártól februárig, szeptembertől októberig) volt a könyvtárban 3 csoportnak; nagycsoportosoknak (10 fő), 1. osztályos (9 fő) és 3. osztályos (6 fő) korú gyerekeknek. Szeptemberben a 2. osztály (16 fő) látogatta meg a könyvtárat, ahol játékos foglalkozáson ismerhették meg a közösségi színtér szerepét. Szintén szeptemberben Sár József rovarkutató tartott előadást a preparált rovarokról, bogarokról a 4. (9 fő) és 5. osztályos (10 fő) tanulóknak. Októberben a Zöldtárs Alapítvány tartott előadást a víz fontosságáról a 7. osztályos (16 fő) diákoknak. Az őszi és téli kézműves foglalkozások, amelyet gyerekeknek, fiataloknak, családoknak tartanak, a koronavírus járvány miatt elmaradtak.

A településen működő civil szervezetek – pl. kulturális egyesület, nyugdíjasklub, polgárőr egyesület, néptánc egyesület, sportegyesület, valamint az óvodásokért létrejött és a tehetséggondozó közalapítvány – mindegyike valamilyen formában kapcsolódik a fiatal generációhoz.

A Madocsai Sportegyesület a felnőtt csapat mellett foglalkozik az utánpótlással a sport területén, az Egyesületen belül labdarúgó, illetve női, férfi kézilabda szakosztály, valamint röplabda szakosztály működik.

Hasonlóan fontos szerepet tölt be a Madocsai Hagyományörző Néptánc Egyesület, amely egyik fő feladatának a helyi népzene, néptánc hagyományok ápolását, az utánpótlás megszervezését tekinti. 2020 nyarán néptánc tábort szervezett gyerekeknek. Az Egyesület utánpótlás csoportjának létszáma sajnálatos módon csökkent az előző évekhez képest.

A Madocsai Nyugdíjasklub is hagyományt teremtett programjai keretében a „Nagyszülők-Unokák” elnevezésű programjukkal. 2016 nyarán sikerült az önkormányzatnak megvásárolnia a Fő u. 20. szám alatti ingatlant, amelyből pályázati támogatás segítségével, a régóta tervezett Ifjúsági házat hozta létre, amely a fiatal generáció részére egy korszerű szabadidő tér. E fejlesztéssel is cél a gyermekek, fiatalok helyben tartása és a kulturált szabadidőeltöltés lehetőségének biztosítása.

A digitális oktatás első alkalommal történő bevezetésekor a könyvtár biztosított lehetőséget az internet-hozzáféréssel és/vagy a digitális oktatásban való részvételre alkalmas eszközzel nem rendelkező diákok számára az oktatáshoz való hozzáféréshez.

A számadatokból is látható, hogy a gyermekvédelem területén nincsenek nagy problémák, de ahol vannak, sajnos nagy arányban csak hatósági intézkedéssel (védelembe vétellel) sikerült eredményt elérni, illetve csak hatósági intézkedéstől lehet eredményt várni. Csak néhány családot kell gondozásban részesíteni. Azonban továbbra is hangsúlyt helyezünk arra, hogy helyben sikerüljön a családokon segíteni, és próbáljuk megelőzni a gyermekek családból történő kiemelését.

A 2020. évben a koronavírus okozta világjárványra tekintettel számos rendezvény, közösségi program elmaradt, azonban éppen a járvány okozta rendkívüli helyzetre tekintettel a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátására nagy hangsúlyt fektetett az önkormányzat.

Madocsa, 2021. május 17.

A beszámolót készítette: Tóth Rózsa aljegyző és Sziládi Erzsébet intézményvezető